

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1025/2012,

25. oktoober 2012,

mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Standardimise esmane eesmärk on määratleda vabatahtlikud tehnilised kirjeldused või kvaliteedinõuded, millele võiksid vastata praegused või tulevased tooted, tootmisprotsessid ja teenused. Standardimine võib hõlmata mitmesuguseid valdkondi, näiteks konkreetse toote eri kvaliteediklasside või suuruste standardimine või tehniliste kirjelduste standardimine toote- või teenuseturgudel, kus on olulised kokkusobivus ja koostalitlusvõime teiste toodete või süsteemidega.
- (2) Euroopa standardimist korraldatakse asjaomaste sidusrühmade poolt ja nende jaoks kas riikide esinduste (Euroopa Standardikomitee (CEN) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (Cenelec)) või vahetu osalemise kaudu (Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut (ETSI)) ning selle aluseks on Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) poolt standardimise valdkonnas tunnustatud põhimõtted, nagu ühtsus, läbipaistvus, avatus, konsensus, kohaldamise vabatahtlikkus, erihuvidest sõltumatuks jäämine ja tõhusus (edaspidi „aluspõhimõtted“).

Kooskõlas nende aluspõhimõtetega on tähtis, et kõik asjaomased huvitatud isikud, riigiasutused ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd) kaasa arvatud, oleksid asjakohaselt riiklikku ja Euroopa standardimisprotsessi kaasatud. Riikide standardiorganisatsioonid peaksid ka sidusrühmade osalemist innustama ja hõlbustama.

- (3) Euroopa standardimine aitab parandada ettevõtete konkurentsivõimet, hõlbustades eelkõige kaupade ja teenuste vaba liikumist, võrkude koostalitlusvõimet, kommunikatsiooni, tehnika arengut ja innovatsiooni. Euroopa standardimine tugevdab Euroopa tööstuse konkurentsivõimet maailmas, eriti kui see toimub kooskõlastatult rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega, nimelt Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO), Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (IEC) ja Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liiduga (ITU). Standardid avaldavad majandusele tavaliselt märkimisväärset soodsat mõju, soodustades näiteks siseturu majanduslikku põimumist, uute ja täiustatud toodete või turgude väljaarendamist ning parandades tarnetingimusi. Standardite kasutamine suurendab seega tavaliselt konkurentsi ning vähendab toodangu ja müügiga seotud kulusid, tuues kasu majandusele tervikuna ja eelkõige tarbijatele. Standarditega saab hoida ja parandada kvaliteeditaset, anda teavet ning tagada koostalitlusvõime ja kokkusobivuse, suurendades seeläbi ohutust ja väärtust tarbijate jaoks.
- (4) Euroopa standardeid võtavad vastu Euroopa standardiorganisatsioonid: CEN, Cenelec ja ETSI.
- (5) Euroopa standardid mängivad siseturul väga olulist rolli, kuna näiteks eeldatakse, et tänu harmoneeritud standardite kasutamisele vastavad turustatavad tooted asjaomaste liidu ühtlustamise õigusaktidega nende suhtes kehtestatud olulistele nõuetele. Need nõuded peaksid olema täpselt sõnastatud, et vältida väärtõlgendamist Euroopa standardiorganisatsioonide poolt.
- (6) Standardimine muutub rahvusvahelises kaubanduses ja turgude avamisel järjest tähtsamaks. Liit peaks püüdma edendada Euroopa ja rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide vahelist koostööd. Samuti peaks liit edendama kahepoolseid suhteid kolmandate riikidega, et kooskõlastada standardimistegevust ja edendada Euroopa standardeid, näiteks lepingute sõlmimiseks peetavatel läbirääkimistel või standardimiseksptertide lähetamisel kolmandatesse riikidesse. Lisaks peaks liit ergutama Euroopa

⁽¹⁾ ELT C 376, 22.12.2011, lk 69.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 11. septembri 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 4. oktoobri 2012. aasta otsus.

standardorganisatsioonide kontakte erafoorumite ja konsortsiumitega, säilitades aga seejuures Euroopa standardimise esmatähtsuse.

- (7) Euroopa standardimist reguleerib konkreetne õigusraamistik, mis koosneb kolmest õigusaktist: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiv 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord,⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1673/2006/EÜ Euroopa standardimise rahastamise kohta⁽²⁾ ja nõukogu 22. detsembri 1986. aasta otsus 87/95/EMÜ standardimise kohta infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni valdkonnas⁽³⁾. Praegune õigusraamistik ei ole viimastel aastakümnetel Euroopa standardimises toimunud arenguga kaasas käinud. Seepärast tuleks praegust õigusraamistikku lihtsustada ja kohandada, et võtta arvesse standardimise uusi aspekte ning selle kaudu ka eelnimetatud Euroopa standardimise viimaseid arengusuundi ja edasisi ülesandeid. Eelkõige puudutab see teenusestandardite koostamist ja lisaks ametlikele standarditele ka muude standardimisdokumentide arengut.
- (8) Euroopa Parlamendi 21. oktoobri 2010. aasta resolutsioonis Euroopa standardimise tuleviku kohta⁽⁴⁾ ning Euroopa standardimissüsteemi läbivaatamise ekspertide rühma 2010. aasta veebruari aruandes pealkirjaga „Standardimine konkurentsivõimelise ja innovaatilise Euroopa jaoks: visioon aastaks 2020” on esitatud suur hulk strateegilisi soovitusi Euroopa standardimissüsteemi läbivaatamise kohta.
- (9) Standardite ja standardimise kui liidu poliitika elluviimise vahendite tõhususe tagamine eeldab tulemuslikku ja tõhusat standardimissüsteemi, mis moodustaks paindliku ja läbipaistva raamistiku kõigi osaliste vahelise konsensusu saavutamiseks ja mis oleks ka rahaliselt jätkusuutlik.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiviga 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul⁽⁵⁾ on kehtestatud üldsätted, mis lihtsustavad teenuseosutajate asutamisvabaduse teostamist ja teenuste vaba liikumist, säilitades samas teenuste kõrge kvaliteedi. Direktiiv kohustab liikmesriike koostöös komisjoniga edendama vabatahtlike Euroopa standardite väljatöötamist, et hõlbustada eri liikmesriikides teenuseosutajate

pakutavate teenuste vastavust ning edendada teenuse kasutajatele teabe andmist ja teenuste osutamise kvaliteeti. Direktiiv 98/34/EÜ kehtib siiski ainult toodete suhtes ega hõlma otsesõnu teenusestandardeid. Samas ei ole teenuste ja kaupade vahele selge piiri tõmbamine siseturul enam nii oluline. Tegelikult ei ole alati võimalik tootestandardeid teenusestandarditest selgelt eristada. Paljud tootestandardid sisaldavad teenusekomponenti ning teenusestandardid hõlmavad tihti osaliselt ka tooteid. Seega tuleb praegust õiguslikku raamistikku uute oludega kohandada ja laiendada selle reguleerimisala ka teenusestandarditele.

- (11) Teenusestandardid on sarnaselt teiste standarditega vabatahtlikud ja peaksid lähtuma turust, seadma esikohale nende ettevõtjate ja sidusrühmade vajadused, keda kõnealused standardid otseselt või kaudselt mõjutavad, arvestama üldsuse huvidega ja põhinema aluspõhimõtetel, sealhulgas konsensusel. Need peaksid peamiselt keskenduma toodete ja protsessidega seotud teenustele.
- (12) Tuleks kohaldada sellist õigusraamistikku, mis võimaldab komisjonil taotleda ühelt või mitmelt Euroopa standardorganisatsioonilt teenuste jaoks Euroopa standardi või Euroopa standardimisdokumentide väljatöötamist, tunnustades täiel määral aluslepingutes sätestatud pädevuse jagunemist liidu ja liikmesriikide vahel. See puudutab eriti Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 14, 151, 152, 153, 165, 166 ja 168 ning Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 26 (üldhuvi-teenuste kohta), mille kohaselt kuulub liikmesriikide ainupädevusse nende sotsiaalkindlustus-, kutseharidus- ja tervishoiusüsteemide aluspõhimõtete määramine ning nende süsteemide pakutavate teenuste haldamise, rahastamise, korraldamise ja osutamise raamtingimuste seadmine koos nende kvaliteedi-, ohutus- ja muude nõuete määramisega, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 4 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta)⁽⁶⁾ kohaldamist. Komisjon ei tohiks mõjutada kõnealuse taotluse abil õigust pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle, neid sõlmida ja täita ning õigust osaleda töövaidlustes vastavalt siseriiklikule õigusele ja tavadele, mis on kooskõlas liidu õigusega.
- (13) Euroopa standardorganisatsioonide suhtes kohaldatakse konkurentsioigust, kuivõrd neid võib lugeda ettevõtjaks või ettevõtjate ühenduseks ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 tähenduses.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

⁽²⁾ ELT L 315, 15.11.2006, lk 9.

⁽³⁾ EÜT L 36, 7.2.1987, lk 31.

⁽⁴⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 56.

⁽⁵⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁽⁶⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

- (14) Liidus võtavad riiklikke standardeid vastu riikide standardiorganisatsioonid, mille tagajärjeks võib olla omavahel vastuolus olevate standardite kehtimine ja tehnilised takistused siseturul. Seetõttu on siseturu ja liidus toimuva standardimise tõhususe huvides vaja säilitada riikide standardiorganisatsioonide, Euroopa standardiorganisatsioonide ja komisjoni vahel senine korrapärane teabevahetus nende praeguse ja edaspidise standardimistegevuse üle, mis hõlmab Euroopa standardiorganisatsioonide raames riikide standardiorganisatsioonide suhtes kohaldatavat status quo säilitamise põhimõtet käsitlevaid sätteid, mille kohaselt riiklikud standardid kaotavad kehtivuse pärast uue Euroopa standardi avaldamist. Riikide ja Euroopa standardiorganisatsioonid peaksid ka järgima teabevahetust puudutavaid sätteid tehniliste kaubandustõkete lepingu ⁽¹⁾ 3. lisa.
- (15) Seoses liikmesriikide kohustusega teavitada komisjoni oma riikide standardiorganisatsioonidest ei tohiks nõuda eraldi siseriiklike seaduste vastuvõtmist nende organisatsioonide tunnustamiseks.
- (16) Riikide standardiorganisatsioonide, Euroopa standardiorganisatsioonide ja komisjoni vaheline korrapärane teabevahetus ei tohiks takistada riikide standardiorganisatsioonide täitmast muid kohustusi ja ülesandeid ega järgimast tehniliste kaubandustõkete lepingu 3. lisa sätteid.
- (17) Ühiskondlike huvide esindamise ja ühiskondlike sidusrühmade Euroopa standardimistegevuses osalemise all peetakse silmas selliste organisatsioonide ja poolte tegevust, kes esindavad laiemat sotsiaalset kõlapinnat, näiteks keskkonnakaitsjate, tarbijate ja töövõtjate huve. Teisest küljest osutab ühiskondlike huvide esindamine ja sotsiaalsete sidusrühmade Euroopa standardimistegevuses osamine eriti töövõtjate ja töötajate põhiõigusi esindavate organisatsioonide, näiteks ametiühingute tegevusele.
- (18) Otsustusprotsesside kiirendamiseks tuleks riikide ja Euroopa standardiorganisatsioonidel levitada kergesti kättesaadavat teavet oma tegevuse kohta, edendades selleks oma asjaomastes standardimissüsteemides infoja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kasutamist, näiteks pakkuma kõigile asjaomastele sidusrühmadele kergestikasutatavat veebipõhist võimalust avaldada arvamust standardieelnõude kohta ning korraldama tehniliste komisjonide virtuaalseid koosolekuid, sealhulgas veebivõi videokonverentside kujul.
- (19) Standardid aitavad liidu poliitikal tulla toime selliste oluliste ühiskondlike ülesannetega nagu kliimamuutus, ressurside säästev kasutamine, innovatsioon, elanikkonna vananemine, puuetega inimeste kaasamine, tarbijakaitse ning töötajate ja tööhutus. Edendades kõnealustes valdkondades laienevat turgudel toodete ja tehnoloogiate Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid, võib liit luua oma ettevõtjate jaoks konkurentsivõimelise ja soodustada kaubavahetust, eelkõige VKEde jaoks, kes moodustavad suure osa Euroopa ettevõtjatest.
- (20) Standardid on ettevõtjate, eriti VKEde konkurentsivõime seisukohalt oluline töövahend, ning nende osalemine standardimisprotsessis on liidu tehnoloogilise progressi jaoks ülioluline. Seepärast on tähtis, et standardimisraamistik innustaks VKEsid aktiivselt osalema ja andma standardimistegevuse jaoks uuenduslikke tehnoloogilisi lahendusi. See hõlmab nende osalemist riiklikul tasandil, kus nad võivad väiksemate kulude ja keelebarjääri puudumise tõttu teistest tulemuslikumalt tegutseda. Seetõttu peaks käesolev määrus suurendama VKEde esindatust ja osalemist nii riiklikes kui ka Euroopa tasandi tehnilistes komiteedes, muutma standardid VKEdele kättesaadavamaks ja suurendama nende sellealast teadlikkust.
- (21) Euroopa standardid on VKEde konkurentsivõime seisukohast eluliselt olulised, kuid samas on VKEd mõnel juhul Euroopa standardimistegevuses alaesindatud. Seega peaks käesolev määrus hõlbustama ja ergutama VKEde asjakohast esindatust ja osalemist Euroopa standardimisprotsessis üksusega, mis on VKEde ja VKEsid riigi tasandil esindavate organisatsioonidega tulemuslikult kontaktis ja neid nõuetekohaselt esindab.
- (22) Standardid võivad avaldada laialdast mõju ühiskonnale, eelkõige kodanike turvalisusele ja heaolule, võrkude tõhususele, keskkonnale, tööhutusele ja töötajate, juurdepääsule ja muudele üldistele poliitikaalvaldkondadele. Seepärast on oluline tagada, et ühiskondlike sidusrühmade rolli ja panust standardite väljatöötamisel tugevdaks, toetades jõuliselt organisatsiooni, kes esindavad tarbijaid ning keskkonna ja ühiskondlike huve.
- (23) Euroopa standardiorganisatsioonide ülesanne toetada ja hõlbustada kõigi asjaomaste sidusrühmade esindatust ja tulemuslikku osalemist ei tähenda sidusrühmade hääleõiguse andmist, kui see ei ole just ette nähtud Euroopa standardiorganisatsioonide töökorras.

⁽¹⁾ Heaks kiidetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

- (24) Euroopa standardimissüsteem peab täiel määral arvesse võtma ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni⁽¹⁾. Seepärast on tähtis, et tarbijate huve esindavad organisatsioonid piisavalt esindaksid ja hõlmaksid ka puuetega isikute huve. Lisaks tuleks kõigi kättesaadavate vahenditega hõlbustada puuetega inimeste osalemist standardimisprotsessis.
- (25) Standardimise kui liidu õigusakte ja poliitikat toetava abivahendi tähtsuse tõttu ja vältimaks hilisemaid vastuväiteid harmoneeritud standarditele ja nende tagantjärele muutmist, on tähtis, et avaliku sektori asutused osaleksid nende standardite väljatöötamise kõigil etappidel, kus nad seda teha saavad, eriti tooteid käsitlevate liidu ühtlustamise õigusaktidega hõlmatud valdkondades.
- (26) Standardites tuleks arvestada sellega, milline on toote või teenuse keskkonnamõju kogu tema olulusringi jooksul. Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus on välja töötanud olulised ja üldsusele kättesaadavad vahendid sellise mõju hindamiseks kogu olulusringi kestel. Seepärast tuleks käesoleva määrusega tagada, et Teadusuuringute Ühiskeskus saab täita Euroopa standardimissüsteemis aktiivset rolli.
- (27) Komisjoni ja Euroopa standardimissüsteemi vahelise koostöö elujõulisus eeldab tulevaste standardite koostamise taotluste hoolikat kavandamist. Sellist kavandamist saaks parandada eelkõige huvitatud isikute, sealhulgas riikide turujärelevalve asutuste panuse kaudu, võttes kasutusele mehhanismid arvamuste kogumiseks ja hõlbustades teabevahetust kõigi huvitatud isikute vahel. Direktiiviga 98/34/EÜ on juba ette nähtud võimalus taotleda Euroopa standardiorganisatsioonidelt Euroopa standardite väljatöötamist ja seega on otstarbekas parandada kõnealust kavandamist ja muuta see selgemaks aastase töökavaga, mis peaks sisaldama ülevaadet kõigist standardite koostamise taotlustest, mille komisjon kavatseb Euroopa standardiorganisatsioonidele esitada. Tuleb tagada tihe koostöö Euroopa standardiorganisatsioonide ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide ja komisjoni vahel komisjoni iga-aastase liidu standardimise töökava koostamisel ja standardimistaotluste ettevalmistamisel, et
- analüüsida ettepanekute asjakohasust turgude jaoks ja seadusandja püstitatud poliitika eesmäärke ning võimaldada Euroopa standardiorganisatsioonidel standardimistegevuse taotlustele kiiremini reageerida.
- (28) Enne Euroopa standardimistaotluste või Euroopa standardimisdokumentide taotluste või harmoneeritud standarditele esitatavate vastuväidete esitamist käesoleva määruse kohaselt moodustatavale komiteele peaks komisjon konsulteerima liikmesriikide ekspertidega, näiteks kaasates vastavate liidu õigusaktidega moodustatavaid komiteesid või selliste komiteede puudumise korral valdkondlike ekspertidega muul viisil konsulteerides.
- (29) Mitmes direktiivis toodete turuleviimise tingimuste ühtlustamise kohta on täpsustatud, et komisjon võib taotleda, et Euroopa standardiorganisatsioonid võtaksid vastu harmoneeritud standardid, millele toetudes võib eeldada, et toode vastab kehtivatele olulistele nõuetele. Mitu sellist direktiivi sisaldab ka hulka sätteid neid standardeid puudutavate vastuväidete kohta juhul, kui standardid ei hõlma või ei hõlma täielikult kõiki kohaldatavaid nõudeid. Ettevõtjate ja Euroopa standardiorganisatsioonide jaoks ebakindlust tekitavaid vastuolulisi sätteid sisaldavad eelkõige järgmised õigusaktid: nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/686/EMÜ isikukaitselahendite käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta,⁽²⁾ nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/15/EMÜ tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta,⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. märtsi 1994. aasta direktiiv 94/9/EÜ plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta,⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 1994. aasta direktiiv 94/25/EÜ väike-laevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta,⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 1995. aasta direktiiv 95/16/EÜ lifte käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta,⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. mai 1997. aasta direktiiv 97/23/EÜ surveseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta,⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/22/EÜ mõõtevahendite kohta,⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta direktiiv 2007/23/EÜ pürotehniliste toodete turule laskmise kohta,⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv

⁽¹⁾ Heaks kiidetud nõukogu 26. novembri 2009. aasta otsusega 2010/48/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 23, 27.1.2010, lk 35).

⁽²⁾ EÜT L 399, 30.12.1989, lk 18.

⁽³⁾ EÜT L 121, 15.5.1993, lk 20.

⁽⁴⁾ EÜT L 100, 19.4.1994, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 164, 30.6.1994, lk 15.

⁽⁶⁾ EÜT L 213, 7.9.1995, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 181, 9.7.1997, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 135, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 154, 14.6.2007, lk 1.

2009/23/EÜ mitteautomaatkaalude kohta⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/105/EÜ lihtsate surveanumate kohta⁽²⁾. Seepärast peaks käesolevasse määrusesse lisama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsuses 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta⁽³⁾ sätestatud ühtse korra, kustutama kõneluste direktiivide asjaomased sätted ja andma Euroopa Parlamendile õiguse esitada vastavalt käesolevale määrusele harmoneeritud standardi suhtes vastuväiteid.

- (30) Riiklikud ametiasutused peaksid kõiki asjakohaseid tehnilisi spetsifikatsioone võimalikult palju ära kasutama riistvara, tarkvara ja infotehnoloogia teenuste ostmisel, valides näiteks tehnilised spetsifikatsioonid, mida saavad rakendada kõik asjast huvitatud tarnijad; sellega suurendatakse konkurentsi ja vähendatakse seotust ainult ühe tarnijaga. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused,⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta,⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord,⁽⁶⁾ ning komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad,⁽⁷⁾ on sätestatud, et riigihangete puhul määratletakse tehnilised spetsifikatsioonid, tuginedes Euroopa standardid ülevõtnud riiklikele standarditele, Euroopa tehnilistele kinnitustele, ühistele tehnilistele spetsifikatsioonidele, rahvusvahelistele standarditele, muudele Euroopa standardiorganisatsioonide kehtestatud tehnilistele kontrollisüsteemidele, või juhul, kui need puuduvad, projekteerimise, arvestusmeetodi ning tööde teostamise ja toodete kasutamisega seotud riiklikele standarditele, riiklikele tehnilistele kinnitustele või riiklikele tehnilistele spetsifikatsioonidele või samaväärsetele materjalidele. IKT tehnilisi spetsifikatsioone koostavad sageli aga hoopis teised standardite koostamisega tegelevad organisatsioonid ning need ei kuulu ühtegi direktiivides 2004/17/EÜ, 2004/18/EÜ või 2009/81/EÜ ega määruses (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 sätestatud standardite või kinnituste kategooriasse. Seepärast tuleb ette näha võimalus, et riigihangete tehnilised spetsifikatsioonid võiksid viidata IKT tehnilistele spetsifikatsioonidele, et käia kaasas IKT valdkonna kiire

arenguga, soodustada piiriüleste teenuste pakkumist, julgustada konkurentsi ja edendada koostalitlusvõimet ja innovatsiooni.

- (31) Tehnilistel spetsifikatsioonidel, mida ei ole võtnud vastu Euroopa standardiorganisatsioonid, ei ole Euroopa standarditega samaväärset staatust. Mõningate IKT tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamisel ei lähtuta aluspõhimõtetest. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada nende IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimise kord, millele võib riigihangetes viidata, kaasates sellesse protsessi ulatuslike konsultatsioonide käigus mitmesuguseid sidusrühmi, sh Euroopa standardiorganisatsioone, ettevõtteid ja riigiasutusi. Samuti tuleks käesoleva määrusega näha kriteeriumide loetelu kujul ette nõuded sellistele tehnilistele spetsifikatsioonidele ja nendega seotud arendusprotsessidele. IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimise nõudeid käsitlevad kriteeriumid peaksid tuginema aluspõhimõtetele ning tagama üldiste poliitiliste eesmärkide ja ühiskondlike vajaduste arvessevõtu.
- (32) Innovatsiooni ja konkurentsi toetamise huvides ei tohiks ühe konkreetse tehnilise spetsifikatsiooni väljalimine tähendada seda, et konkureerivat tehnilist spetsifikatsiooni ei saa käesoleva määruse sätete kohaselt välja valida. Valimisel tuleks lähtuda sellest, kas kriteeriumid on täidetud ja kas tehniline spetsifikatsioon on saavutanud märkimisväärse turul kasutuselevõtu taseme.
- (33) Valitud IKT tehnilised spetsifikatsioonid võivad aidata rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta otsust nr 922/2009/EÜ Euroopa haldusastutuste koosvõimealaste lahenduste (ISA) kohta,⁽⁸⁾ millega on aastateks 2010–2015 kehtestatud Euroopa haldusastutuste ja liidu institutsioonide ja organite koosvõimealaste lahenduste programm, mille raames töötatakse välja koostalitlusvõimet soodustavad üldised ja ühised lahendused.
- (34) IKT valdkonnas võib tekkida olukord, kus on otstarbekas toetada liidu tasandil asjaomaste standardite kasutamist või nõuda nende täitmist, et tagada ühtsel turul koostalitlusvõime ja suurendada kasutajate valikuvabadust. Samuti võib juhtuda, et konkreetsed Euroopa standardid ei vasta enam tarbijate vajadustele või takistavad tehnoloogia arengut. Seepärast on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivis 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta⁽⁹⁾ sätestatud, et komisjon võib vajaduse

⁽¹⁾ ELT L 122, 16.5.2009, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 264, 8.10.2009, lk 12.

⁽³⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 82.

⁽⁴⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

⁽⁶⁾ ELT L 216, 20.8.2009, lk 76.

⁽⁷⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 260, 3.10.2009, lk 20.

⁽⁹⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

korral paluda Euroopa standardiorganisatsioonidel koostada standardeid, panna kokku standardite või spetsifikatsioonide nimekirja ja avaldada see *Euroopa Liidu Teatajas*, et soodustada nende kasutamist või muuta nende rakendamine kohustuslikuks, või kõrvaldada standardeid või spetsifikatsioone sellisest nimekirjast.

- (35) Käesolev määrus ei tohiks takistada Euroopa standardiorganisatsioone ka edaspidi koostamast IKT valdkonna standardeid ning tihendamast koostööd muude standardite väljatöötamisega tegelevate organitega eelkõige IKT valdkonnas, et tagada standardite ja spetsifikatsioonide kohaldamisel järjepidevus ning vältida killustatust ja dubleerimist.
- (36) Käesolevas määruses sätestatud IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimise kord ei tohiks vähendada Euroopa standardimissüsteemi sidusust. Seepärast tuleks käesolevas määruses näha ette ka tingimused, mille põhjal saab väita, et tehniline spetsifikatsioon ei ole teiste Euroopa standarditega vastuolus.
- (37) Enne IKT tehniliste spetsifikatsioonide väljavalimist, millele saaks avalikel hangetel viidata, tuleks komisjoni 28. novembri 2011. aasta otsusega⁽¹⁾ loodud sidusrühmade platvormi kasutada foorumina, et menetluse õiguspärasuse tagamiseks konsulteerida üleeuroopaliste ja riikide sidusrühmade, Euroopa standardiorganisatsioonide ja liikmesriikidega.
- (38) Otsusega 1673/2006/EÜ on kehtestatud eeskirjad, mis käsitlevad liidu osalemist Euroopa standardimise rahastamises, et seeläbi tagada Euroopa standardite ja muude Euroopa standardimisdokumentide väljatöötamine ja läbi vaatamine liidu eesmärke, õigusakte ja poliitikat toetaval moel. Haldusliku ja eelarvelise lihtsustamise seisukohast on otstarbekas lisada nimetatud otsuse sätteid käesolevasse määrusesse ja kasutada igal võimalusel kõige vähem koormavaid menetlusi.
- (39) Kuna Euroopa standardimine pakub liidu õigusaktidele, poliitikale ja eri liiki standardimistegevusele väga laiaulatuslikku tuge, tuleks ette näha erinevad rahastamise menetlused. Peamiselt on tegu pakkumiskutseta toetusga, mis eraldatakse Euroopa standardiorganisatsioonidele ja riikide standardiorganisatsioonidele vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom)

nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)⁽²⁾ artikli 110 lõike 1 teisele lõigule ja määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 168 lõike 1 punktile d. Lisaks peaks samu sätteid kohaldama ka organisatsioonide suhtes, keda ei loeta käesolevas määruses Euroopa standardiorganisatsioonideks, kuid kellele on põhiõigusaktiga antud volitused ja kellele on usaldatud Euroopa standardimist toetav eeltöö koostöös Euroopa standardiorganisatsioonidega.

- (40) Kuivõrd Euroopa standardiorganisatsioonid toetavad jätkuvalt liidu tegevust, peaksid neil olema tõhusalt ja tulemuslikult toimivad peasekretariaadid. Sellest tulenevalt peaks komisjonil olema lubatud anda kõnealustele Euroopa üldistes huvides tegelevatele organisatsioonidele toetusi, rakendamata tegevustoetuste eraldamisel määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 113 lõikes 2 sätestatud iga-aastase vähendamise põhimõtet.
- (41) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsusega nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uendustegevuse raamprogramm (2007–2013),⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusega nr 1926/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007–2013,⁽⁴⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 614/2007 keskkonna rahastamisvahendi (LIFE+) kohta⁽⁵⁾ on juba ette nähtud võimalus pakkuda rahalist toetust Euroopa organisatsioonidele, kes esindavad standardimises VKEsid, tarbijaid ja keskkonnahuve, ning eritoetust organisatsioonidele, kes esindavad standardimises ühiskondlikke huve. Otsuse nr 1639/2006/EÜ, otsuse nr 1926/2006/EÜ ja määruse (EÜ) nr 614/2007 kohane rahastamine lõpeb 31. detsembril 2013. Euroopa standardimise arengu jaoks on äärmiselt tähtis, et ka edaspidi toetataks ja julgustataks VKEsid, tarbijaid ning ühiskondlikke ja keskkonnahuve esindavate Euroopa organisatsioonide aktiivset osalust. Sellised organisatsioonid tegelevad Euroopa üldistes huvides ning moodustavad tänu konkreetsetele volitustele, mille riikide mittetulundusorganisatsioonid on neile andnud, Euroopa võrgustiku, mis esindab liikmesriikides tegevseid mittetulundusorganisatsioone ning toetab aluslepingute eesmärkidele vastavaid põhimõtteid ja poliitikat. Euroopa standardimises VKEsid, tarbijaid, ühiskondlikke ja keskkonnahuve esindavatel Euroopa organisatsioonidel on tulenevalt oma tegevsemiskeskonnast ja põhikirjalistest eesmärkidest liidu eesmärkides ja poliitikas alaline ja oluline roll. Seetõttu peaks komisjonil olema võimalik

⁽¹⁾ ELT C 349, 30.11.2011, lk 4.

⁽²⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.

⁽⁴⁾ ELT L 404, 30.12.2006, lk 39.

⁽⁵⁾ ELT L 149, 9.6.2007, lk 1.

anda kõnealustele organisatsioonidele ka edaspidi toetust, rakendamata tegevustoetuste eraldamisel määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 113 lõikes 2 sätestatud iga-aastase vähendamise põhimõtet.

jade eiramiste eest,⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta⁽³⁾.

- (42) Standardimistegevuse rahastamine peaks katma ka Euroopa standardite või toodete ja teenuste Euroopa standardimisdokumendiga seotud ettevalmistus- ja lisatöö raames tehtud kulutusi. See on vajalik peamiselt uurimistegevuse, õigusakte ettevalmistavate dokumentide, laboritevaheliste katsete ning standardite valideerimise ja hindamise puhul. Lisaks peaks standardimise edendamine nii Euroopa kui ka rahvusvahelises plaanis jätkuma läbi koostöö- ja tehnilise abi programmide kolmandate riikidega. Selleks, et hõlbustada juurdepääsu turgudele ja tõsta liidu ettevõtete konkurentsivõimet, peaks olema võimalik anda toetusi muudele asutustele, mis valitakse välja pakkumiskutsega või vajaduse korral lepingute sõlmimise teel.
- (43) Liidu rahastamise eesmärgiks peaks olema Euroopa standardite või toodete ja teenuste Euroopa standardimisdokumentide väljatöötamine, nende kasutamise hõlbustamine ettevõtetele nende liidu ametlikesse keeltesse tõlkimise jõulisema toetamise kaudu, et võimaldada VKEdel Euroopa standardite mõistmisest ja kohaldamisest täit kasu saada, Euroopa standardimissüsteemi ühtsuse suurendamine ning kõigile liidu turul tegutsevatele isikutele õiglase ja läbipaistva juurdepääsu tagamine Euroopa standarditele. See on eriti tähtis juhtudel, mil standardite kasutamine võimaldab järgida asjaomaseid liidu õigusakte.
- (44) Käesoleva määruse tõhusa kohaldamise tagamiseks peaks olema võimalik kasutada sobivat ekspertabi, eelkõige auditite ja finantsjuhtimise alal, aga ka haldustuge kohaldamise hõlbustamiseks, ning hinnata regulaarselt liidu toetust saanud tegevuse asjakohasust, et olla kindel sellise tegevuse kasulikkuses ja mõjus.
- (45) Samuti tuleks võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida pettust ja eeskirjade eiramist ning nõuda tagasi summad, mis on makstud alusetult vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta,⁽¹⁾ 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskir-
- (46) Selleks, et ajakohastada Euroopa standardiorganisatsioonide nimekirju ning kohandada VKEsid ja ühiskondlikke sidusrühmi esindavaid organisatsioone käsitlevaid kriteeriume seoses nende mittetulundusliku iseloomu ja representatiivsusega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (47) Käesoleva määrusega moodustatud komitee peaks valdkondlike ekspertide arvamust nõuetekohaselt arvesse võttes abistama komisjoni kõigis käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes.
- (48) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes⁽⁴⁾.
- (49) Nõuandemenetlust tuleks kasutada selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks, mis käsitlevad vastuväiteid harmoneeritud standarditele, mille puhul ei ole viidet harmoneeritud standardile *Euroopa Liidu Teatajas* veel avaldatud, kuna asjaomase standardi põhjal ei ole veel saadud eeldada vastavust kohaldatavates liidu ühtlustamise õigusaktides sätestatud olulistele nõuetele.
- (50) Kõigi Euroopa standardiorganisatsioonidele esitatavate standardimistaotluste, samuti rakendusaktide puhul, mis käsitlevad vastuväiteid harmoneeritud standarditele, mille puhul on viide harmoneeritud standardile *Euroopa Liidu Teatajas* juba avaldatud, tuleks kasutada kontrollimenetlust, kuna selline otsus võib mõjutada eeldust, et kohaldatavad olulised nõuded on täidetud.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (51) Käesoleva määruse põhieesmärkide saavutamiseks, kiirete otsustusprotsesside hõlbustamiseks ning kogu standardite väljatöötamisaja lühendamiseks tuleks sellise menetluse korral võimalikult laialdaselt kasutada määruses (EL) nr 182/2011 sätestatud töökorra meetmeid, mis võimaldavad asjaomase komitee eesistujal sõltuvalt küsimuse kiireloomulisusest kehtestada tähtaja, milleks komitee peab oma arvamuse esitama. Kui see on õigustatud, peaks olema võimalik komitee arvamus saada kirjaliku menetluse teel, ning kui mõni komitee liige ei vasta, tuleks see lugeda vaikumisi nõusolekuks.
- (52) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärke, nimelt tagada Euroopa standardiorganisatsioonide, riikide standardiorganisatsioonide, liikmesriikide ja komisjoni vahelise koostöö kaudu standardite ja standardimise kui liidu poliitikavahendite tõhusus ja tulemuslikkus, toodetele ja teenustele liidu õigusakte ja poliitikat toetavate Euroopa standardite kehtestamine ja Euroopa standardimisdokumentide väljaandmine, viitamiseks sobivate IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimine, Euroopa standardimise rahastamine ja sidusrühmade osalemine Euroopa standardimises, ning nende mõju tõttu on neid parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (53) Seepärast tuleks direktiive 89/686/EMÜ, 93/15/EMÜ, 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ vastavalt muuta.
- (54) Otsus nr 1673/2006/EÜ ja otsus 87/95/EMÜ tuleks tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad Euroopa standardiorganisatsioonide, riikide standardiorganisatsioonide, liikmesriikide ja komisjoni koostööks, liidu õigusakte ja poliitikat toetavate, tooteid ja teenuseid käsitlevate Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide koostamiseks, viitamiseks sobivate IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimiseks, Euroopa standardimise rahastamiseks ja sidusrühmade osalemiseks Euroopa standardimises.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „standard” – tehniline spetsifikatsioon, mille tunnustatud standardiorganisatsioon on korduvaks või pidevaks kasutuseks vastu võtnud, mille järgimine ei ole kohustuslik ja mis on kas:
  - a) „rahvusvaheline standard” – standard, mille on vastu võtnud rahvusvaheline standardiorganisatsioon;
  - b) „Euroopa standard” – standard, mille on vastu võtnud mõni Euroopa standardiorganisatsioon;
  - c) „harmoneeritud standard” – Euroopa standard, mis on vastu võetud komisjoni taotluse põhjal liidu ühtlustamise õigusaktide kohaldamiseks;
  - d) „riiklik standard” – standard, mille on vastu võtnud riigi standardiorganisatsioon;
- 2) „Euroopa standardimisdokument” – mis tahes muu tehniline spetsifikatsioon peale Euroopa standardi, mille Euroopa standardiorganisatsioon on vastu võtnud korduvaks või pidevaks kasutuseks ja mille järgimine ei ole kohustuslik;
- 3) „standardieelnõu” – teatavat teemat käsitlevate tehniliste spetsifikatsioonide teksti sisaldav dokument, mis kavatakse vastavalt asjakohasele standardimismenetlusele vastu võtta niisugusena, nagu see on pärast ettevalmistamist ja märkusteks või kontrollimiseks üldsusele saatmist;
- 4) „tehniline spetsifikatsioon” – dokument, millega nähakse tootele, protsessile, teenusele või süsteemile ette tehnilised nõuded ja millega kehtestatakse kas:
  - a) omadused, mis peavad tootel olema, sealhulgas kvaliteet, toimimine, koostalitlusvõime, keskkonna- ja tervisekaitse aspektid, ohutus või mõõtmed, kaasa arvatud selle toote suhtes kohaldatavad nõuded seoses nimetusega, mille all toodet müüakse, terminite, sümbolite, katsetamise ja katsetusviiside, pakendamise, tähistamise või märgistamisega ja vastavushindamise korraga;
  - b) tootmismeetodid ja -protsessid, mida kasutatakse ELi toimimise lepingu artikli 38 lõikes 1 määratletud põllumajandustoodete, inimtarbeks ja loomadele mõeldud toodete ning ravimite puhul, samuti teiste toodete tootmismeetodid ja -protsessid, kui need mõjutavad toodete omadusi;

- c) omadused, mis peavad teenusel olema, sealhulgas kvaliteet, toimimine, koostalitlusvõime, keskkonna- ja tervisekaitse aspektid või ohutus, kaasa arvatud teenusepakkuja suhtes kohaldatavad nõuded seoses teabega, mida tuleb teenuse kasutajale anda ja mis on esitatud direktiivi 2006/123/EÜ artikli 22 lõigetes 1–3; või
- d) meetodid ja kriteeriumid, mille toel hinnatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused) ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 1 määratletud ehitustoodete toimivust võrreldes nende oluliste omadustega;
- 5) „IKT tehniline spetsifikatsioon” – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna tehniline spetsifikatsioon;
- 6) „toode” – iga tööstuslikult valmistatud toode ja põllumajandustooded, ka kalatoode;
- 7) „teenus” – ELi toimimise lepingu artiklis 57 määratletud mis tahes iseseisev majandustegevus, mida tavaliselt osutatakse tasu eest;
- 8) „Euroopa standardiorganisatsioon” – I lisas loetletud organisatsioon;
- 9) „rahvusvaheline standardiorganisatsioon” – Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO), Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon (IEC) ja Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit (ITU);
- 10) „riigi standardiorganisatsioon” – organisatsioon, millest liikmesriik teavitab komisjoni vastavalt käesoleva määruse artiklile 27.
2. Töökavas märgitakse iga standardi ja Euroopa standardimisdokumendi kohta:
- a) teema;
- b) etapp, millesse standardite ja Euroopa standardimisdokumentide väljatöötamisel on jõutud;
- c) viited aluseks võetud rahvusvahelistele standarditele.
3. Kõik Euroopa standardiorganisatsioonid ja riikide standardiorganisatsioonid avaldavad oma töökavad oma veebisaidil või muul avalikul veebisaidil ning teevad ühtlasi kättesaadavaks teatise oma töökava olemasolust standardimistegevust käsitlevas riigi või asjakohasel juhul Euroopa trükises.
4. Hiljemalt oma töökava avaldamise ajal teatavad Euroopa standardiorganisatsioonid ja riikide standardiorganisatsioonid selle olemasolust ka teistele Euroopa standardiorganisatsioonidele ja riikide standardiorganisatsioonidele ning komisjonile. Komisjon teeb selle teabe liikmesriikidele kättesaadavaks artiklis 22 osutatud komitee vahendusel.
5. Riikide standardiorganisatsioonid ei või olla vastu standardimiseks nende töökavasse võetud teemade arutamisele Euroopa tasandil vastavalt Euroopa standardiorganisatsiooni kehtestatud eeskirjadele ega astuda samme, mis võiksid selle kohta tehtavat otsust mõjutada.
6. Harmoneeritud standardi ettevalmistamise ajal või pärast selle heakskiitmist ei võta riikide standardiorganisatsioonid mingeid meetmeid, mis võiksid piirata kavandatavat ühtlustamist, ning eelkõige ei avalda nad asjaomases valdkonnas uut või muudetud riiklikku standardit, mis ei ole täielikus kooskõlas kehtiva harmoneeritud standardiga. Pärast uue harmoneeritud standardi avaldamist tunnistatakse mõistliku tähtaja jooksul kehtetuks kõik sellega vastuolus olevad riiklikud standardid.

II PEATÜKK

LÄBIPAISTVUS JA SIDUSRÜHMADE OSALEMINE

Artikkel 3

Standardiorganisatsioonide töökavade läbipaistvus

1. Kõik Euroopa standardiorganisatsioonid ja riikide standardiorganisatsioonid koostavad vähemalt kord aastas oma töökavad. Töökava sisaldab teavet standardite ja Euroopa standardimisdokumentide kohta, mille ettevalmistamise või muutmisega Euroopa standardiorganisatsioon või riigi standardiorganisatsioon kavatses tegeleva hakata või tegeleb ja mis ta on eelmise tööprogrammi perioodil vastu võtnud, kui tegemist ei ole rahvusvaheliste või Euroopa standardite identse või samaväärse ülevõtmisega.

Artikkel 4

Standardite läbipaistvus

1. Kõik Euroopa standardiorganisatsioonid ja riikide standardiorganisatsioonid saavad vähemalt elektroonilisel kujul kõik riiklikud standardieelnõud, Euroopa standardieelnõud ja Euroopa standardimisdokumentide eelnõud teistele Euroopa standardiorganisatsioonidele, riikide standardiorganisatsioonidele ja komisjonile, kui nad selleks soovi avaldavad.

2. Kõik Euroopa standardiorganisatsioonid ja riikide standardiorganisatsioonid vastavad kolme kuu jooksul teistelt Euroopa standardiorganisatsioonidelt, riikide standardiorganisatsioonidelt

⁽¹⁾ ELT L 88, 4.4.2011, lk 5.

ja komisjonilt lõikes 1 osutatud eelnõude kohta saadud kommentaaridele ja võtavad neid asjakohaselt arvesse.

3. Kui riigi standardiorganisatsioonile esitatakse kommentaar, mille kohaselt standardieelnõul on negatiivne mõju siseturule, konsulteerib riigi standardiorganisatsioon enne selle vastuvõtmist Euroopa standardiorganisatsioonide ja komisjoniga.

4. Riikide standardiorganisatsioonid tagavad, et:

- a) riiklikud standardieelnõud oleksid kättesaadavad selliselt, et kõigil olulistel osalistel, eeskätt teistes liikmesriikides tegutselvatel isikutel on võimalik esitada kommentaare;
- b) muud riigi standardiorganisatsioonid saavad kavandatud tegevuses passiivselt või aktiivselt osaleda, saates selleks kohale vaatlaja.

Artikkel 5

Sidusrühmade osalemine Euroopa standardimises

1. Euroopa standardiorganisatsioonid ergutavad ja hõlbustavad kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas VKEde, tarbijaorganisatsioonide ning keskkondlike ja ühiskondlike sidusrühmade asjakohast esindatust ja tulemuslikku osalemist. Eelkõige ergutavad ja hõlbustavad nad sellist esindatust ja osalemist vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide kaudu poliitika väljatöötamises ja järgmistes Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide koostamise etappides:

- a) ettepanekute tegemine uute tööteemade kohta ja nende heakskiitmine;
- b) tehniline arutelu ettepanekute üle;
- c) kommentaaride esitamine eelnõude kohta;
- d) olemasolevate Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide läbivaatamine;
- e) vastuvõetud Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide ning teabe levitamine ja neist informeerimine.

2. Lisaks koostööle liikmesriikide turujärelevalveasutuste, komisjoni teadusuuringute üksuste ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonidega ergutavad ja soodustavad Euroopa standardiorganisatsioonid ettevõtete, teaduskeskuste, ülikoolide ning muude juriidiliste isikute piisavat esindatust tehnilisel tasemel tulevikuvaldkondi puudutavas standardimistegevuses, millel võib olla poliitika või tehnilise innovatsiooni seisukohast oluline tähendus,

kui asjaomased juriidilised isikud on osalenud selle valdkonnaga seotud projektis, mida liit on rahastanud ELi toimimise lepingu artikli 182 kohaselt vastu võetud teadusuuringute, innovatsiooni ja tehnoloogiaarenduse mitmeaastase raamprogrammi raames.

Artikkel 6

VKEde juurdepääs standarditele

1. Riikide standardiorganisatsioonid ergutavad ja hõlbustavad VKEde juurdepääsu standarditele ja standardite väljatöötamise protsessile eesmärgiga saavutada nende suurem kaasatus standardimissüsteemi, tehes näiteks järgmist:

- a) määrates oma aasta töökavas kindlaks standardiprojektid, mis pakuvad VKEdele erilist huvi;
- b) võimaldades VKEdele juurdepääsu standardimistegevusele, ilma et nad peaksid riigi standardiorganisatsiooni liikmeks hakkama;
- c) pakkudes standardimistegevuses osalemiseks tasuta juurdepääsu või erimäärasid;
- d) võimaldades vaba juurdepääsu standardieelnõudele;
- e) võimaldades oma veebilehel tasuta juurdepääsu standardite kokkuvõtetele;
- f) kohaldades standardite kättesaadavaks tegemisel erimäärasid ja pakkudes standardipakette madalama hinnaga.

2. Riikide standardiorganisatsioonid vahetavad häid tavasid, et edendada VKEde osalemist standardimistegevuses ning parandada ja hõlbustada VKEde-poolset standardite kasutamist.

3. Riikide standardiorganisatsioonid saavad Euroopa standardiorganisatsioonidele iga-aastased aruanded lõigetes 1 ja 2 sätestatud tegevuse ja kõigi muude meetmete kohta, mida nad on võtnud selleks, et parandada VKEde jaoks standardite kasutamise ja nende väljatöötamise protsessis osalemise tingimusi. Nad avaldavad kõnealused aruanded oma veebilehel.

Artikkel 7

Riigiasutuste osalemine Euroopa standardimistegevuses

Liikmesriigid julgustavad asjakohastel juhtudel riigiasutuste, muu hulgas turujärelevalveasutuste osalemist riikide standardimistegevuses, mille eesmärk on standardite väljatöötamine või läbivaatamine komisjoni taotlusel vastavalt artiklile 10.

III PEATÜKK

LIIDU ÕIGUSAKTE JA POLIITIKAT TOETAVAD EUROOPA STANDARDID JA EUROOPA STANDARDIMISDOKUMENDID

Artikkel 8

Euroopa standardimist käsitlev liidu iga-aastane töökava

1. Komisjon võtab vastu Euroopa standardimist käsitleva liidu iga-aastase töökava, milles määratakse kindlaks Euroopa standardimise strateegilised prioriteedid, võttes arvesse liidu pikaajalise majanduskasvu strateegiaid. Töökavas märgitakse ära Euroopa standardid ja Euroopa standardimisdokumendid, mille koostamist komisjon kavatseb Euroopa standardiorganisatsioonidelt taotleda vastavalt artiklile 10.

2. Euroopa standardimist käsitlevas liidu iga-aastases töökavas määratakse kindlaks nende Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide konkreetset eesmärgid ja põhimõtted, mille kohta komisjon kavatseb esitada taotluse Euroopa standardiorganisatsioonidele vastavalt artiklile 10. Kiireloomuliste asjaolude korral võib komisjon esitada taotluse ka ilma, et oleks sellest enne märku andnud.

3. Euroopa standardimist käsitlevas liidu iga-aastases töökavas esitatakse liidu õigusaktide ja poliitika toetamiseks ka Euroopa standardimistegevuse rahvusvahelised eesmärgid.

4. Euroopa standardimist käsitlev liidu iga-aastane töökava võetakse vastu pärast käesoleva määruse artiklis 22 osutatud komitee vahendusel toimunud ulatuslikku konsulteerimist asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas Euroopa standardiorganisatsioonide ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide, ja liikmesriikidega.

5. Kui Euroopa standardimist käsitlev liidu iga-aastane töökava on vastu võetud, avaldab komisjon selle oma veebilehel.

Artikkel 9

Koostöö teadusuuringute üksustega

Komisjoni teadusuuringute üksused aitavad artiklis 8 osutatud Euroopa standardimist käsitleva liidu iga-aastase töökava ette valmistada ning annavad Euroopa standardiorganisatsioonidele oma pädevusvaldkondades teadusliku panuse, mille eesmärk on tagada, et Euroopa standardites võetakse arvesse majanduslikku konkurentsivõimet ja ühiskondlikke vajadusi, nagu keskkonna jätkusuutlikkus ning ohutus ja turvalisus.

Artikkel 10

Euroopa standardiorganisatsioonidele esitatavad standardimistaotlused

1. Aluslepingutes sätestatud pädevuse piires võib komisjon esitada ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile

taotluse koostada määratud tähtaja jooksul Euroopa standard või Euroopa standardimisdokument. Euroopa standardid ja Euroopa standardimisdokumendid peavad lähtuma turust, arvestama üldsuse huvidega ja komisjoni taotluses selgelt esitatud poliitikaeesmärkidega ning toetuma konsensusele. Komisjon määrab kindlaks koostatava dokumendi sisule esitatavad nõuded ja dokumendi vastuvõtmise tähtpäeva.

2. Lõikes 1 osutatud otsused võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud korras ja pärast konsulteerimist Euroopa standardiorganisatsioonide ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide ning liidu asjakohase õigusaktiga loodud komiteega, kui selline komitee on loodud, või pärast valdkonna ekspertidega muul viisil konsulteerimist.

3. Asjaomane Euroopa standardiorganisatsioon peab ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud taotluse kättesaamist vastama, kas ta võtab selle vastu.

4. Kui esitatakse rahastamisaotlus, teatab komisjon asjaomasele Euroopa standardiorganisatsioonile kahe kuu jooksul pärast lõikes 3 osutatud nõusoleku kättesaamist toetuse andmisest Euroopa standardi või Euroopa standardimisdokumendi koostamiseks.

5. Euroopa standardiorganisatsioonid teavad komisjonile lõikes 1 osutatud dokumentide koostamiseks ettevõetud toimingutest. Komisjon hindab koos Euroopa standardiorganisatsioonidega Euroopa standardiorganisatsioonide koostatud dokumentide vastavust esialgsetele taotlustele.

6. Juhul kui harmoneeritud standard vastab eesmärkidele, mida see peab täitma ja mis on esitatud asjakohases liidu ühtlustamise õigusaktis, avaldab komisjon viite asjaomasele harmoneeritud standardile viivitamata *Euroopa Liidu Teatajas* või liidu ühtlustamise õigusaktide asjakohases aktis sätestatud muul viisil.

Artikkel 11

Ametlikud vastuväited harmoneeritud standarditele

1. Kui liikmesriik või Euroopa Parlament leiab, et harmoneeritud standard ei vasta täielikult nõuetele, mida ta peab eesmärgi kohaselt täitma ja mis on esitatud asjaomastes liidu ühtlustamise õigusaktides, teatab ta sellest komisjonile ning pärast konsulteerimist asjakohase liidu ühtlustamise õigusaktiga loodud komiteega, kui selline komitee on loodud, või pärast valdkonna ekspertidega muul viisil konsulteerimist otsustab komisjon järgmist:

a) avaldada viited asjaomasele harmoneeritud standardile *Euroopa Liidu Teatajas*, jätta need avaldamata või avaldada need seal piirangutega;

b) säilitada *Euroopa Liidu Teatajas* viited asjaomasele harmoneeritud standardile, säilitada piirangutega viited või kõrvaldada need viited.

2. Komisjon avaldab oma veebilehel neid harmoneeritud standardeid käsitleva teabe, mille kohta on tehtud lõikes 1 osutatud otsus.

3. Komisjon teatab lõikes 1 osutatud otsusest asjaomasele Euroopa standardiorganisatsioonile ja taotleb vajaduse korral asjaomase harmoneeritud standardi läbivaatamist.

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud otsus võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

5. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud otsus võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt.

Artikkel 12

Sidusrühmade organisatsioonide teavitamine

Komisjon loob teavitamissüsteemi kõigi sidusrühmade, sealhulgas Euroopa standardiorganisatsioonide ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide jaoks, et tagada nõuetekohane konsulteerimine ja vastavus turuvajadustele, enne kui:

- võetakse vastu artikli 8 lõikes 1 nimetatud Euroopa standardimist käsitlev liidu iga-aastane töökava;
- võetakse vastu artiklis 10 osutatud standardimistaotlused;
- tehakse otsus harmoneeritud standarditele esitatud ametlike vastuväidete kohta, nagu on sätestatud artikli 11 lõikes 1;
- tehakse otsus artiklis 13 osutatud IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimise kohta;
- võetakse vastu artiklis 20 osutatud delegeeritud õigusaktid.

IV PEATÜKK

IKT TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID

Artikkel 13

Viitamiseks sobivate IKT tehniliste spetsifikatsioonide valimine

1. Liikmesriigi taotlusel või omal algatusel võib komisjon otsustada, et ta valib välja IKT tehnilised spetsifikatsioonid, mis ei ole riiklikud, Euroopa ega rahvusvahelised standardid, kuid vastavad II lisas sätestatud nõuetele, ning millele võib viidata peamiselt selleks, et tagada koostalitlusvõime riigihangete puhul.

2. Juhul kui lõike 1 kohaselt valitud IKT tehnilist spetsifikatsiooni muudetakse, see tunnistatakse kehtetuks või see ei vasta

enam II lisas sätestatud tingimustele, võib komisjon liikmesriigi taotlusel või omal algatusel otsustada välja valida muudetud IKT tehnilise spetsifikatsiooni või selle kehtetuks tunnistada.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud otsused võetakse vastu pärast konsulteerimist IKT standardimist käsitleva Euroopa mitme-poolse platvormiga, kuhu kuuluvad Euroopa standardiorganisatsioonid, liikmesriigid ja asjaomased sidusrühmad, ning pärast konsulteerimist asjakohase liidu ühtlustamise õigusaktiga loodud komiteega, juhul kui selline komitee on loodud, või juhul kui seda ei ole loodud, siis pärast valdkonna ekspertidega muul viisil konsulteerimist.

Artikkel 14

IKT tehniliste spetsifikatsioonide kasutamine riigihangetes

Käesoleva määruse artiklis 13 osutatud IKT tehnilised spetsifikatsioonid loetakse direktiivides 2004/17/EÜ, 2004/18/EÜ ja 2009/81/EÜ ning määruses (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 osutatud ühisteks tehnilisteks spetsifikatsioonideks.

V PEATÜKK

EUROOPA STANDARDIMISE RAHASTAMINE

Artikkel 15

Standardiorganisatsioonide rahastamine liidu poolt

1. Liit võib rahastada Euroopa standardiorganisatsioonide järgmisi standardimistoiminguid:

- liidu õigusaktide ja poliitika toetamiseks vajalike Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide koostamine ja läbivaatamine;
- Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide kvaliteedi ning liidu õigusaktidele ja poliitikale vastavuse kontrollimine;

c) Euroopa standardimisega seotud ettevalmistus- ja lisatööd, sealhulgas uuringud, koostöömeetmed, sealhulgas rahvusvaheline koostöö, seminarid, hindamine, võrdlev analüüs, teadustöö, laboritöö, laboritevahelised katsed, vastavushindamised ning meetmed, millega tagatakse Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide koostamisele ja läbivaatamisele kuluva aja lühendamine, kahjustamata aluspõhimõtteid, eriti avatuse, kvaliteedi, läbipaistvuse ja kõigi sidusrühmade konsensuse põhimõtet;

d) Euroopa standardiorganisatsioonide peasekretariaatide töö, sealhulgas poliitika väljatöötamine, standardimistegevuse koordineerimine, tehnilise töö teostamine ja teabe edastamine huvitatud isikutele;

e) liidu õigusakte ja poliitikat toetavate Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide tõlkimine liidu ametlikesse keeltesse, mis ei ole Euroopa standardiorganisatsioonide ametlikud keeled, ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ka tõlkimine keeltesse, mis ei ole liidu ametlikud keeled;

f) Euroopa standardeid ja Euroopa standardimisdokumente selgitavate, tõlgendavate ja lihtsustavate materjalide koostamine, sealhulgas kasutusjuhendite, standardite kokkuvõtete ja parimate tavadega seotud dokumentide koostamine ja teavitustegevus, strateegiad ja koolituskavad;

g) tegevus, mille eesmärk on tehnilise abi programmid, koostöö kolmandate riikidega ning Euroopa standardisüsteemi, Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide edendamine ja väärtustamine huvitatud isikute hulgas nii liidus kui ka rahvusvahelisel tasandil.

2. Liidu toetust võib anda:

a) riikide standardiorganisatsioonidele lõikes 1 osutatud standardimistoimingute jaoks, mida nad teostavad ühiselt koos Euroopa standardiorganisatsioonidega;

b) muudele organisatsioonidele, kellele on usaldatud lõike 1 punktis a osutatud toimingutele kaasa aitamine või lõike 1 punktides c ja g osutatud toimingute elluviimine koostöös Euroopa standardiorganisatsioonidega.

Artikkel 16

Muude Euroopa organisatsioonide rahastamine liidu poolt

Liit võib rahastada vastavalt käesoleva määruse III lisa tingimustele vastavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonide järgmisi toiminguid:

a) nende organisatsioonide toimimine ja tegevus, mis on seotud Euroopa ja rahvusvahelise standardimisega, sh tehnilise tööga ning teabe andmisega oma liikmetele ja teistele huvitatud isikutele;

b) õigusliku ja tehnilise ekspertteabe andmine, sealhulgas uurinud, et hinnata seda, kas esineb vajadus Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide järele ning selliste dokumentide koostamine, ning ekspertide koolitamine;

c) osalemine tehnilises töös, mis on seotud Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide koostamise ja läbivaatamisega, kuivõrd see on vajalik liidu õigusaktide ja poliitika toetamiseks;

d) Euroopa standardite ja Euroopa standardimisdokumentide, standardeid käsitleva teabe ja nende kasutamise tutvustamine huvitatud isikutele, sealhulgas VKEdele ja tarbijatele.

Artikkel 17

Rahastamiskord

1. Liit pakub rahastamist järgmisel kujul:

a) toetused ilma pakkumiskutseta või riigihanke tulemusena sõlmitud lepingud:

i) Euroopa standardiorganisatsioonidele ja riikide standardiorganisatsioonidele artikli 15 lõikes 1 osutatud toimingute jaoks;

ii) põhiõigusaktis määratletud asutustele määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 49 tähenduses, et nad saaksid teha koos Euroopa standardiorganisatsioonidega käesoleva määruse artikli 15 lõike 1 punktis c osutatud toiminguid;

b) pärast pakkumiskutset antavad toetused või riigihanke tulemusena sõlmitud lepingud teistele, artikli 15 lõike 2 punktis b osutatud asutustele, kes:

i) aitavad kaasa artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud Euroopa standardite või Euroopa standardimisdokumentide koostamisele ja läbivaatamisele;

ii) teevad artikli 15 lõike 1 punktis c osutatud ettevalmistus- ja lisatööd;

iii) teevad artikli 15 lõike 1 punktis g osutatud toiminguid;

c) toetused, mis antakse pärast pakkumiskutset vastavalt käesoleva määruse III lisa tingimustele vastavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonidele, et nad saaksid teha artiklis 16 osutatud toiminguid.

2. Lõikes 1 osutatud organisatsioonide tegevust võib rahastada järgmiselt:

a) toetus konkreetse toiminguga jaoks;

b) tegevustoetus Euroopa standardiorganisatsioonidele ja vastavalt käesoleva määruse III lisa tingimustele vastavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonidele kooskõlas määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestatud eeskirjadega. Uuendamise korral ei vähendata tegevustoetust automaatselt.

3. Komisjon otsustab lõigetes 1 ja 2 osutatud rahastamiskorra, toetuste summad ning vajaduse korral rahastamise maksimaalsed protsendimäärad toimingute kaupa.

4. Välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, maksatakse artikli 15 lõike 1 punktides a ja b osutatud standardimistegevuse eest ühekordse väljamaksena antav ja artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud standardimistegevuse eest ettenähtud toetus välja siis, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) Euroopa standardid või Euroopa standardimisdokumendid, mida komisjon on taotlenud kooskõlas artikliga 10, võetakse vastu või vaadatakse läbi aja jooksul, mis ei ole pikem kui kõnealuses artiklis osutatud taotluses märgitud ajavahemik;

b) VKEd, tarbijaorganisatsioonid ning keskkondlikud ja ühiskondlikud sidusrühmad on artikli 5 lõikes 1 osutatud Euroopa standardimistegevuses asjakohaselt esindatud ning saavad selles osaleda.

5. Koostöö ühised eesmärgid ning Euroopa standardiorganisatsioonidele ja vastavalt käesoleva määruse III lisa tingimustele vastavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonidele antavate toetuste eraldamise haldus- ja finantstingimused määratakse kindlaks komisjoni ning kõnealuste standardi- ja sidusrühmade organisatsioonide vahel määruste (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ja (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 kohaselt sõlmitavates partnerluse raamlepingutes. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu selliste lepingute sõlmimisest.

Artikkel 18

Haldamine

Elarvapädevate institutsioonide poolt standardimistegevuseks määratud assigneeringud võivad katta ka ettevalmistuse, järelevalve, kontrollimise, auditeerimise ja hindamisega kaasnevaid halduskulusid, mis on otseselt vajalikud artiklite 15, 16 ja 17 rakendamiseks, sealhulgas kulud uuringutele, koosolekutele, teavitamis- ja kirjastustegevusele, teabevahetuseks tarvilikele infovõrkudele, samuti mis tahes muule haldus- või tehnilisele abile, mida komisjon standardimiseks võib kasutada.

Artikkel 19

Liidu finantshuve kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel rahastatavate toimingute elluviimisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetavate meetmete kohaldamise, tõhusa kontrollimise ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning et juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, rakendatakse tõhusaid, proportsio-

naalseid ja hoiatavaid karistusi kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate liidu toimingute puhul tähendab määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõikes 2 määratletud eeskirjade rikkumine liidu õiguse mis tahes sätte rikkumist või lepingulise kohustuse täitmata jätmist ettevõtja tegevuse või tegevusetuse tõttu, mis kahjustab või võib kahjustada põhjendamatu kuluartikli tõttu Euroopa Liidu üldeelarvet või sellest hallatavaid eelarveid.

3. Käesolevast määrusest tulenevates kokkulepetes ja lepingutes nähakse ette komisjoni või tema volitatud esindaja järelevalve ja finantskontroll ning Euroopa Kontrollikoja auditid, vajaduse korral kohepeal.

VI PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID, KOMITEE JA ARUANDLUS

Artikkel 20

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte lisade muutmiseks, et:

a) ajakohastada I lisas esitatud Euroopa standardiorganisatsioonide nimekirja, et võtta arvesse nende nime või struktuuri muutusi;

b) kohandada vastavalt käesoleva määruse III lisas esitatud Euroopa sidusrühmade organisatsioonide suhtes kriteeriume vastavalt edasisele arengule seoses nende mittetulundusliku iseloomu ja representatiivsusega. Kohandamise tulemusel ei kehtestata uusi kriteeriume ega kaotata ühtegi olemasolevat kriteeriumi või organisatsiooni kategooriat.

Artikkel 21

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 20 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 1. jaanuarist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artiklis 20 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 20 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 22

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

4. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetluse teel, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul, kui komitee eesistuja nii otsustab või kui enamus komitee liikmeid seda taotleb.

Artikkel 23

Komitee koostöö standardiorganisatsioonide ja sidusrühmadega

Artikli 22 lõikes 1 osutatud komitee teeb koostööd Euroopa standardiorganisatsioonide ja vastavalt käesolevale määrusele liidu toetust saavate Euroopa sidusrühmade organisatsioonidega.

Artikkel 24

Aruanded

1. Euroopa standardiorganisatsioonid saavad komisjonile iga-aastase aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Aruanne sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb:

a) artiklite 4, 5, 10, 15 ja 17 kohaldamist;

b) VKEde, tarbijaorganisatsioonide ning keskkondlike ja ühiskondlike sidusrühmade esindatust riikide standardiorganisatsioonides;

c) VKEde esindatust artikli 6 lõikes 3 osutatud iga-aastaste aruannete põhjal;

d) IKT kasutamist standardimissüsteemis;

e) riikide standardiorganisatsioonide ja Euroopa standardiorganisatsioonide koostööd.

2. Euroopa sidusrühmade organisatsioonid, kes said liidu toetust vastavalt käesolevale määrusele, saavad komisjonile oma tegevuse kohta iga-aastase aruande. Aruanne sisaldab eelkõige üksikasjalikku teavet nende organisatsioonide liikmelisuse ja artiklis 16 osutatud toimingute kohta.

3. Hiljemalt 31. detsembriks 2015 ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Selles aruandes analüüsitakse lõigetes 1 ja 2 osutatud iga-aastaseid aruandeid, hinnatakse liidu rahastatava standardimistegevuse asjakohasust liidu õigusaktide ja poliitikaga seotud nõuetest lähtuvalt ning antakse hinnang uutele võimalikele meetmetele, mille eesmärk on lihtsustada Euroopa standardimise rahastamist ja vähendada Euroopa standardiorganisatsioonide halduskoormust.

Artikkel 25

Läbivaatamine

Hiljemalt 2. jaanuar 2015 hindab komisjon käesoleva määruse artiklis 10 sätestatud korra mõju standardimistaotlustele kuluva ajale. Komisjon esitab oma järeldused aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 26

Muudatused

1. Järgmised sätted jäetakse välja:

a) direktiivi 89/686/EMÜ artikli 6 lõige 1;

b) direktiivi 93/15/EMÜ artikkel 5;

c) direktiivi 94/9/EÜ artikli 6 lõige 1;

d) direktiivi 94/25/EÜ artikli 6 lõige 1;

e) direktiivi 95/16/EÜ artikli 6 lõige 1;

f) direktiivi 97/23/EÜ artikkel 6;

- g) direktiivi 2004/22/EÜ artikkel 14;
- h) direktiivi 2007/23/EÜ artikli 8 lõige 4;
- i) direktiivi 2009/23/EÜ artikkel 7;
- j) direktiivi 2009/105/EÜ artikkel 6.

Viiteid väljajäetud sätetele käsitatakse viidetena käesoleva määruse artiklile 11.

2. Direktiivi 98/34/EÜ muudetakse järgmiselt:

- a) välja jäetakse artikli 1 punktid 6–10;
- b) välja jäetakse artiklid 2, 3 ja 4;
- c) artikli 6 lõikest 1 jäetakse välja fraas „koos I ja II lisas nimetatud standardiorganite ja -asutuste esindajatega“;
- d) artikli 6 lõikest 3 jäetakse välja esimene taane;
- e) artikli 6 lõikest 4 jäetakse välja punktid a, b ja e;
- f) artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Liikmesriigid teavitavad artikli 8 lõike 1 alusel komisjoni kõigist standardiorganitele esitatud taotlustest koostada tehniline spetsifikatsioon või konkreetse toote standard, et neid tooteid käsitleva tehnilise eeskirja jõustamiseks koostada tehnilise eeskirja eelnõu, ning esitavad nende jõustamise põhjused.“;

- g) artiklis 11 asendatakse teine lause järgmisega:

„Komisjon avaldab saadud teatiste iga-aastase statistika *Euroopa Liidu Teatajas*.“;

- h) I ja II lisa jäetakse välja.

Viiteid välja jäetud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse IV lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 27

Riikide standardiorganisatsioonid

Liikmesriigid teatavad komisjonile oma standardiorganisatsioonid.

Komisjon avaldab riikide standardiorganisatsioonide nimekirja ja selle nimekirja uuendused *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 28

Üleminekusätted

Liidu õigusaktides, millega nähakse ette olulistele nõuetele vastavuse eeldus direktiivi 98/34/EÜ kohaselt vastuvõetud harmoneeritud standardite rakendamise kaudu, käsitatakse viiteid direktiivile 98/34/EÜ viidetena käesolevale määrusele, välja arvatud viited tehnilisi eeskirju käsitleva direktiivi 98/34/EÜ artikliga 5 loodud komiteele.

Kui liidu õigusaktiga nähakse ette harmoneeritud standarditega seotud vastuväidete esitamise kord, ei kohaldata selle õigusakti suhtes käesoleva määruse artiklit 11.

Artikkel 29

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 1673/2006/EÜ ja otsus 87/95/EMÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud otsustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse IV lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 30

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 25. oktoober 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
A. D. MAVROYIANNIS

*I LISA***EUROOPA STANDARDIORGANISATSIOONID**

1. CEN – Euroopa Standardikomitee
  2. Cenelec – Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee
  3. ETSI – Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut
-

II LISA

IKT TEHNILISTE SPETSIFIKATSIOONIDE VALIMISE NÕUDED

1. Tehnilised spetsifikatsioonid on turule vastuvõetavad ja nende rakendamine ei piira nende koostalitlusvõimet kehtivate Euroopa või rahvusvaheliste standarditega. Turule vastuvõetavust saab tõendada, esitades konkreetseid näiteid tehnilise spetsifikatsiooni nõuetekohase rakendamise kohta erinevate tarnijate poolt.
2. Tehnilised spetsifikatsioonid on sidusad, kui need ei ole vastuolus Euroopa standarditega, st need hõlmavad valdkondi, mille suhtes uue Euroopa standardi vastuvõtmist ei ole mõistliku aja jooksul ette näha, kui kehtivad standardid ei ole turul levinud või kui need on iganenud ning kui mõistliku aja jooksul ei ole ette näha tehnilise spetsifikatsiooni ülevõtmist Euroopa standardimisdokumentidesse.
3. Tehnilise spetsifikatsiooni koostab mittetulunduslik kutseühing, tööstus- või kaubandusliit või muu organisatsioon, kelle pädevusse kuulub IKT tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamine, kuid kes ei ole Euroopa standardiorganisatsioon, riigi ega ka rahvusvaheline standardiorganisatsioon, kohaldades järgmistele kriteeriumidele vastavat menetlust:
  - a) avatus:

tehniline spetsifikatsioon koostatakse avatud otsustamisprotsessi raames, mis on juurdepääsetav kõikidele turul või turgul tegutsevatele huvitatud isikutele, keda see tehniline spetsifikatsioon mõjutab;
  - b) konsensus:

otsuste tegemine põhineb koostööl ja konsensusel ega soosi ühtegi sidusrühma. Konsensus eeldab üldist nõusolekut, mida iseloomustab olulise osa asjaomaste huvirühmade jätkuva vastuseisu puudumine olulistes küsimustes ning püüd võtta menetluse käigus arvesse kõikide huvirühmade seisukohti ja lahendada erimeelsused. Konsensus ei tähenda ühehäälselt heakskiitu;
  - c) läbipaistvus:
    - i) kogu teave tehnilisi aspekte käsitlevate arutelude ja otsuste kohta arhiveeritakse ja identifitseeritakse;
    - ii) tildsust teavitatakse avalikult sobivate ja kõigile kättesaadavate vahendite abil uute standardite koostamisest;
    - iii) võrdsete õiguste tagamiseks on soovitatav kaasata kõik asjaomased huvitatud isikud;
    - iv) huvitatud isikute kommentaare võetakse arvesse ja neile vastatakse.
4. Tehniline kirjeldus vastab järgmistele nõuetele:
  - a) ajakohasus: avaldatud tehnilisele spetsifikatsioonile tagatakse pikaajaline tugi ja ajakohastamine;
  - b) kättesaadavus: tehniline spetsifikatsioon tehakse mõistlikel tingimustel avalikkusele kättesaadavaks (sealhulgas mõistliku tasu eest või tasuta), et kõik saaksid seda rakendada ja kasutada;
  - c) tehnilise spetsifikatsiooni rakendamiseks olulised intellektuaalomandi õigused on taotlejate jaoks litsentseeritud mõistlikel (õiglastel) ja mittediskrimineerivatel tingimustel ((F)RAND), mis hõlmab intellektuaalomandi õiguste omaja äranägemisel ka tasuta litsentside väljastamist nn olulise intellektuaalomandi puhul;
  - d) asjakohasus:
    - i) tehniline spetsifikatsioon on tõhus ja asjakohane;
    - ii) tehniline spetsifikatsioon peab vastama turu vajadustele ja õigusaktides esitatud nõuetele;
  - e) neutraalsus ja stabiilsus:
    - i) tehnilises spetsifikatsioonis keskendutakse võimaluse korral tööpõhimõttele, mitte disaini või tunnuste kirjeldamisele;
    - ii) tehniline spetsifikatsioon ei põhjusta turuhäireid ega piira rakendajate võimalusi edendada tehnilisest kirjeldusest lähtudes konkurentsi ja innovatsiooni;
    - iii) spetsifikatsioonid lähtuvad uuenduslikest teaduse ja tehnoloogia saavutustest;

f) kvaliteet:

- i) kvaliteet ja üksikasjade kirjeldus on tasemel, mis võimaldab välja töötada mitmesuguste koostalitlusvõimeliste toodete ja teenuste konkurentsivõimelisi rakendusi;
  - ii) standarditud liidesed ei ole varjatud ning neid ei kontrolli keegi peale organisatsiooni, kes tehnilise spetsifikatsiooni vastu võttis.
-

III LISA

LIIDU TOETUSE SAAMISE TINGIMUSTELE VASTAVAD EUROOPA SIDUSRÜHMADE ORGANISATSIOONID

1. Euroopa organisatsioonid, kes esindavad Euroopa standardimistegevuses VKEsid:
    - a) on valitsusvälised ja mittetulunduslikud;
    - b) nende põhikirjalised eesmärgid ja tegevus hõlmavad VKEde huvide esindamist Euroopa tasandi standardimistegevuses, VKEde standardimisalase teadlikkuse suurendamist ja nende standardimisprotsessis osalemise ergutamist;
    - c) vähemalt 2/3 liikmesriikide VKEsid esindavad mittetulunduslikud organisatsioonid on neid volitanud esindama VKEde huve Euroopa tasandil.
  2. Euroopa organisatsioonid, kes esindavad Euroopa standardimistegevuses tarbijaid:
    - a) on valitsusvälised mittetulundusorganisatsioonid, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse, ettevõtluse ega muudest vastandlikest huvidest;
    - b) nende põhikirjalised eesmärgid ja tegevus hõlmavad tarbijate huvide esindamist Euroopa tasandi standardimistegevuses;
    - c) vähemalt 2/3 liikmesriikide mittetulunduslikud tarbijaorganisatsioonid on neid volitanud esindama tarbijate huve Euroopa tasandi standardimistegevuses.
  3. Euroopa organisatsioonid, kes kaitsevad Euroopa standardimistegevuses keskkonnahuve:
    - a) on valitsusvälised mittetulundusorganisatsioonid, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse, ettevõtluse ega muudest vastandlikest huvidest;
    - b) nende põhikirjalised eesmärgid ja tegevus hõlmavad keskkonnahuvide kaitsmist Euroopa tasandi standardimistegevuses;
    - c) vähemalt 2/3 liikmesriikide mittetulunduslikud keskkonnaorganisatsioonid on neid volitanud kaitsma keskkonnahuve Euroopa tasandi standardimistegevuses.
  4. Euroopa organisatsioonid, kes kaitsevad Euroopa standardimistegevuses ühiskondlike huve:
    - a) on valitsusvälised mittetulundusorganisatsioonid, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse, ettevõtluse ega muudest vastandlikest huvidest;
    - b) nende põhikirjalised eesmärgid ja tegevus hõlmavad ühiskondlike huvide kaitsmist Euroopa tasandi standardimistegevuses;
    - c) vähemalt 2/3 liikmesriikide mittetulunduslikud sotsiaalorganisatsioonid on neid volitanud kaitsma ühiskondlike huve Euroopa tasandi standardimistegevuses.
-

IV LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 98/34/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 1 esimese lõigu punkt 6	Artikli 2 lõige 1
Artikli 1 esimese lõigu punkt 7	—
Artikli 1 esimese lõigu punkt 8	Artikli 2 lõige 3
Artikli 1 esimese lõigu punkt 9	Artikli 2 lõige 8
Artikli 1 esimese lõigu punkt 10	Artikli 2 lõige 10
Artikli 2 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artikli 3 lõige 2
Artikli 2 lõige 3	Artikli 3 lõiked 3 ja 4
Artikli 2 lõige 4	Artikkel 27
Artikli 2 lõige 5	Artikli 20 punkt a
Artikkel 3	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõige 1	Artikli 3 lõiked 3 ja 5 ning artikli 4 lõige 4
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 6 lõike 3 esimene taane	—
Artikli 6 lõike 4 punkt a	Artikli 20 punkt a
Artikli 6 lõike 4 punkt b	—
Artikli 6 lõike 4 punkt e	Artikli 10 lõige 2
I lisa	I lisa
II lisa	Artikkel 27
Otsus nr 1673/2006/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artiklid 2 ja 3	Artikkel 15
Artikkel 4	—
Artikkel 5	Artikkel 17
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 18
Artikli 6 lõige 2	Artikli 24 lõige 3
Artikkel 7	Artikkel 19
Otsus 87/95/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 13

Otsus 87/95/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 4	Artikkel 8
Artikkel 5	Artikkel 14
Artikkel 6	—
Artikkel 7	—
Artikkel 8	Artikli 24 lõige 3
Artikkel 9	—